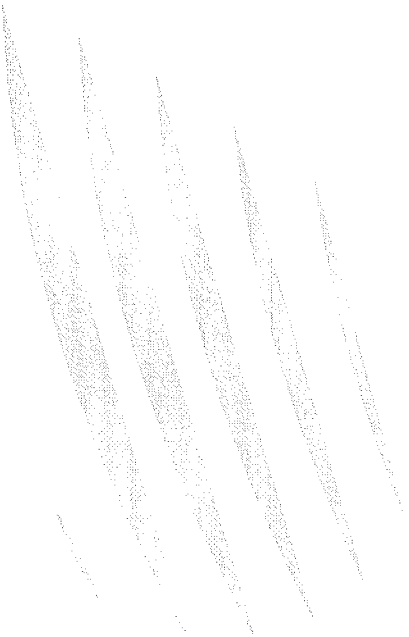


# Subsidies in Noordwijkerhout

Rekenkamercommissie Hillegom, Lisse en  
Noordwijkerhout

maart 2013



# Inhoud

## 1 INLEIDING EN ONDERZOEKSOPZET

1.1	Achtergrond en probleemstelling.....	1
1.2	Deelvragen.....	2
1.3	Onderzoeksmethoden.....	3
1.3.1	Inleiding.....	3
1.3.2	Documentstudie.....	3
1.3.3	Dossierstudie.....	3
1.3.4	Interviews.....	3
1.3.5	Groepsgesprek raadsleden.....	4
1.4	Leeswijzer.....	4

## 2 KADERS VOOR HET VERSTREKKEN VAN SUBSIDIES

2.1	Inleiding.....	5
2.2	De Algemene wet bestuursrecht.....	5
2.3	De lokale kaders.....	6
2.3.1	Inleiding.....	6
2.3.2	Algemene subsidieverordening Noordwijkerhout 2005 (15 juni 2006) en de Subsidienota 2011.....	6
2.3.3	Type subsidies.....	6
2.4	Proces van subsidieverstrekking.....	7
2.5	Subsidies en ouderenbeleid.....	10
2.6	Conclusies.....	10

## 3 OMVANG EN UITVOERING SUBSIDIEBELEID

3.1	Inleiding.....	11
3.2	Subsidieomvang.....	11
3.3	De aanvraag.....	12
3.4	Verlening.....	13
3.5	Vaststelling.....	16
3.6	Conclusies.....	16

## 4 STURING

4.1	Inleiding.....	18
4.2	Subsidies in de gemeenteraad.....	18
4.3	Conclusie.....	19

<b>5</b>	<b>BENCHMARK</b>	
5.1	Inleiding.....	20
5.2	Omvang subsidies.....	20
5.3	Kaders.....	21
5.4	Rechtmatigheid: kaders en uitvoering.....	21
5.5	Doelstellingen en doeltreffendheid.....	21
5.6	Uitvoering: doelmatigheid.....	22
5.7	Sturing.....	22
5.8	Slotbeschouwing.....	22
<b>6</b>	<b>CONCLUSIES</b>	
6.1	Inleiding.....	24
6.2	Rechtmatigheid.....	24
6.3	Doeltreffendheid.....	25
6.4	Doelmatigheid.....	26
6.5	Sturing.....	26
<b>7</b>	<b>AANBEVELINGEN</b>	
7.1	Zorg voor rechtmatige en heldere kaders van subsidiebeleid.....	27
7.2	Maak de doeltreffendheid van subsidies inzichtelijk.....	27
7.3	Blijf aandacht besteden aan de doelmatigheid van subsidies.....	27
7.4	De gemeenteraad kan zijn kaderstellende taak met betrekking tot het subsidiebeleid versterken door haar opdracht aan het college scherper te formuleren.....	27
7.4	De gemeenten Hillegom, Noordwijkerhout en Lisse in het bijzonder kunnen van elkaar en van lessen die elders getrokken zijn (bijvoorbeeld via de VNG) leren als het gaat om de vormgeving en uitvoering van subsidiebeleid.....	28
<b>8</b>	<b>REACTIE COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS.....</b>	<b>29</b>
<b>9</b>	<b>NAWOORD REKENKAMERCOMMISSIE.....</b>	<b>30</b>

**BIJLAGE 1: BESTUDEERDE DOSSIERS**

**BIJLAGE 2: CHECKLIST DOSSIERSTUDIE**

# Inleiding en onderzoeksopzet

## 1.1 Achtergrond en probleemstelling

De rekenkamercommissie van de gemeenten Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout heeft besloten de vormgeving en uitvoering van het subsidiebeleid van deze gemeenten tegen het licht te houden en daarbij specifiek te focussen op subsidies die gericht zijn op het ouderenbeleid. Door het verstrekken van subsidies kan een gemeente instellingen en organisaties stimuleren bepaalde activiteiten te verrichten zodat de gemeentelijke beleidsdoelen worden behaald. Vrijwel altijd is er sprake van een wederkerig belang: de gemeente wil bepaalde doelen behalen, terwijl de instelling haar activiteiten graag wil uitvoeren.

Het onderzoek is erop gericht inzicht te krijgen in de vormgeving en uitvoering van het subsidiebeleid in de gemeenten Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout.

De centrale onderzoeksvraag luidt als volgt:

*Wat is de totale omvang van de subsidieverstrekingen in de gemeenten Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout, zijn het beleid en de uitvoering rechtmatig, doelmatig en doeltreffend en hoe vindt de sturing door de gemeenteraden plaats?*

Deze vraag valt uiteen in een aantal deelvragen binnen zes thema's. Deze thema's zijn:

- I. Aard en omvang
- II. Juridisch kader
- III. Doeltreffendheid (doelen en effecten)
- IV. Doelmatigheid (efficiëntie)
- V. Sturing
- VI. Benchmark

Het onderzoek richt zich op subsidies uit 2011, omdat hierbij het subsidieproces (aanvraag, verlening, vaststelling) ten tijde van het onderzoek al grotendeels is afgerond. Per gemeente wordt een afzonderlijk rapport opgesteld. In dit rapport wordt verslag gedaan van de vormgeving en uitvoering van het subsidiebeleid in de gemeente Noordwijkerhout. In hoofdstuk 5 worden de onderzoeksbevindingen ten aanzien van de verschillende gemeenten met elkaar vergeleken.

## 1.2 Deelvragen

Per thema worden hieronder de deelvragen gepresenteerd.

### *I Aard en omvang*

1. Wat is de omvang van de totale subsidiestroom?
2. Welk onderscheid wordt daarbij gemaakt naar type subsidie?

### *II Juridisch kader*

3. Wat zijn de uit de Algemene Wet Bestuursrecht en lokale subsidieverordeningen voortvloeiende juridische kaders voor subsidiebeleid en –verstrekking?
4. Is het lokale subsidiebeleid rechtmatig?
5. Is de uitvoering van het subsidiebeleid rechtmatig?

### *III Doeltreffendheid (doelen en effecten)*

6. Welke beleidsdoelen streeft de gemeente na met het verstrekken van subsidies?
7. Zijn deze doelen SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistische en tijdgebonden) geformuleerd?
8. Wordt er een koppeling gelegd tussen de (concrete) subsidieafspraken en -voorwaarden en bij de (algemene) beleidsdoelen?
9. Worden de doelen van subsidies vertaald naar meetbare prestatieafspraken?
10. Zijn de prestatieafspraken SMART geformuleerd?
11. Leggen de subsidieontvangers verantwoording af over de geleverde prestaties?
12. Wordt de doeltreffendheid van subsidies door de gemeente geëvalueerd?

### *IV Doelmatigheid (efficiëntie)*

13. In hoeverre leggen subsidieontvangers verantwoording af aan de gemeente over de ingezette middelen, ondernomen activiteiten en de doelrealisatie en in hoeverre controleert de gemeente hierop?
14. Wat is het gevolg als blijkt dat de overeengekomen prestaties, effecten en/of doelen niet gerealiseerd zijn?
15. Blijven de subsidies binnen de financiële kaders en het subsidieplafond?
16. Zijn de interne taakverdeling en werkprocessen duidelijk en werkbaar?
17. Is er sprake van een overzichtelijke administratieve organisatie?

### *V Sturing*

18. In hoeverre geeft de gemeenteraad invulling aan zijn kaderstellende rol inzake de subsidieverstrekking (financieel, procedureel, inhoudelijk)?
19. Is er sprake van voldoende relevante en tijdige informatie aan de raad om zijn controlerende en kaderstellende taak met betrekking tot het subsidiebeleid uit te oefenen?
20. In welke mate en op welke wijze wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de inzet van subsidies en de doeltreffendheid van het subsidiebeleid?
21. In hoeverre oefent de raad zijn controlerende rol uit door achteraf te controleren en te toetsen of het college de bestuursbevoegdheden heeft uitgeoefend binnen de gestelde kaders?

VI *Benchmark*

22. Wat zijn opvallende verschillen in het subsidiebeleid en –uitvoering tussen de drie gemeenten?
23. Wat kunnen de gemeenten van elkaar leren?

## 1.3 Onderzoeksmethoden

### 1.3.1. Inleiding

Om de onderzoeksvraag en de deelvragen te beantwoorden zijn verschillende onderzoeksactiviteiten verricht. Een eerste inzicht is ontstaan door wetgeving, de Algemene Subsidieverordening Noordwijkerhout 2005 (15 juni 2006), de Subsidienota 2011 en overige beschikbare documenten en literatuur te bestuderen. Vervolgens zijn acht concrete subsidiedossiers bestudeerd. Voorts is gesproken met enkele uitvoerend ambtenaren en een wethouder. Ook heeft een bijeenkomst plaats gevonden met een aantal raadsleden. Hieronder zal bovenstaande worden toegelicht.

### 1.3.2. Documentstudie

Om inzicht te krijgen in de systematiek die wordt gehanteerd bij subsidieverstrekking door de gemeente Noordwijkerhout zijn de volgende documenten bestudeerd:

- Algemene Subsidieverordening Noordwijkerhout 2005 (15 juni 2006)
- Subsidienota 2011
- Jaarstukken 2011
- Procesbeschrijvingen subsidieverlening en vaststelling
- Mandaatlijst subsidieverlening en vaststelling
- Nota lokaal ouderenbeleid 2009-2012
- Relevante raad- en commissieverslagen.

### 1.3.3. Dossierstudie

In het kader van het onderzoek zijn acht concrete subsidiedossiers van de gemeente Noordwijkerhout bestudeerd. Het doel van deze dossierstudie is om een beeld te vormen hoe er in de praktijk met de subsidie- en beleidsregels wordt omgegaan. De selectie van de dossiers heeft plaatsgevonden in samenspraak met de rekenkamercommissie.

Bij de selectie van de te bestuderen dossiers is rekening gehouden met verschillende aspecten. Getracht is om met de selectie een goed beeld te verschaffen van de wijze van subsidieverstrekking van de gemeenten, voornamelijk op het terrein van het ouderenbeleid. Hiertoe zijn subsidies op dit gebied in de selectie opgenomen. Verder zijn dossiers van zowel grote professionele instellingen als kleine vrijwilligersorganisaties bestudeerd. Daarnaast is er per soort subsidie ten minste een subsidiedossier gekozen. Op deze manier konden subsidiedossiers aan bod komen die representatief zijn voor de subsidierelaties binnen de gemeenten. In bijlage 1 is te vinden welke dossiers in het onderzoek zijn bestudeerd.

### 1.3.4. Interviews

Er is gesproken met de beleidsmedewerker Cultuur en met de beleidsmedewerker die betrokken is geweest bij het stroomlijnen van het subsidieverstrekkingproces. Tijdens dit gesprek zijn onder andere het subsidieverstrekkingstraject, de interne procedures, en de uitvoering hiervan aan de orde gekomen. Tevens is gesproken over de samenwerking met de andere gemeenten. Ook de wethouder die subsidiebeleid in zijn portefeuille heeft is geïnterviewd.

### 1.3.5. Groepsgesprek raadsleden

Om de sturing door de gemeenteraad te analyseren, worden niet alleen raadsstukken en -verslagen bestudeerd, maar is daarnaast een groepsgesprek georganiseerd met raadsleden. Bij dit groepsgesprek waren de volgende (burger)raadsleden aanwezig:

- Dhr. P.Q.M. Pennings (CDA)
- Dhr. J.M. Meeuwenoord (CDA) (burgerlid)
- Dhr. P.D.C. Jansen (VVD)
- Dhr. M.G. Bilars (VVD)
- Mw. J.G.M. Brama-Jordaan (D66)
- Dhr. A.B. Hoffmans (GL) (burgerlid)

## 1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden kaders van subsidieverstrekking beschreven. Daarbij wordt aandacht besteed aan relevante wet- en regelgeving en aan het lokale beleid. De wijze waarop de subsidieverlening binnen de gemeente georganiseerd is en plaatsvindt (uitvoering), wordt in hoofdstuk 3 beschreven. De uitvoering wordt behandeld aan de hand van drie momenten in het proces van subsidieverstrekking: de aanvraag, de verlening en de vaststelling. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de sturing door de gemeenteraad. De hoofdstukken 2, 3 en 4 leveren de bouwstenen voor hoofdstuk 5, waarin de conclusies aan de orde komen. Dit hoofdstuk kan ook worden beschouwd als een samenvatting van de bevindingen. In hoofdstuk 6 worden de gemeenten met elkaar vergeleken.



# Kaders voor het verstrekken van subsidies

## 2.1 Inleiding

Subsidieverstrekking vindt plaats binnen juridische kaders en beleidskaders. In dit hoofdstuk wordt beschreven welke juridische kaders en beleidskaders van toepassing zijn op subsidieverstrekking door de gemeente Noordwijkerhout.

## 2.2 De Algemene wet bestuursrecht

In de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) worden regels gesteld ten aanzien van de verstrekking van subsidies. Deze regels zijn opgenomen in titel 4.2 van de Awb. In art. 4.21 Awb is een definitie opgenomen van het begrip subsidie. Deze luidt als volgt:

*'de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.'*

Daarnaast zijn in de Awb verschillende andere bepalingen opgenomen over subsidies.

De Awb kan met betrekking tot subsidies gekenschetst worden als een regeling die subsidieverstrekking instanties, zoals de gemeente Noordwijkerhout, veel ruimte laat in de wijze waarop zij het subsidiebeleid en het proces van subsidieverstrekking vorm geven. Desalniettemin stelt de Awb ook een aantal dwingende regels waaraan het subsidieproces dient te voldoen. De ruimte die de Awb de subsidieverstrekking instanties laat om eigen subsidiebeleid vorm te geven is door de gemeente Noordwijkerhout onder meer ingevuld met de vaststelling van de Algemene Subsidieverordening Noordwijkerhout 2005 (15 juni 2006).

## 2.3 De lokale kaders

### 2.3.1. Inleiding

In deze paragraaf zullen de lokale kaders aan de orde komen. Eerst zal worden gekeken naar de *Algemene Subsidieverordening Noordwijkerhout 2005 (15 juni 2006)* en de *Subsidienota 2011*. Vervolgens zullen de typen subsidies worden toegelicht.

### 2.3.2. Algemene Subsidieverordening Noordwijkerhout 2005 (15 juni 2006) en de Subsidienota 2011

De *Algemene Subsidieverordening Noordwijkerhout 2005 (15 juni 2006)* (hierna: ASV) is het algemene kader waarin de raad de bevoegdheden en de verplichtingen van het college en de raad heeft gelegd op de onderwerpen subsidieverlening, subsidievaststelling en subsidiebetaling. De ASV biedt het college middels artikel 7 de mogelijkheid toezichthouders als bedoeld in artikel 5.11 Awb aan te wijzen, die belast zijn met het toezicht op de naleving van de verplichtingen die zijn opgelegd aan de subsidieontvanger.

Artikel 5 van de ASV bepaalt dat de raad jaarlijks een subsidienota vaststelt. In deze subsidienota bepaalt de raad:

- a. de beleidsdoelen per beleidstaak;
- b. welke producten op grond van de beleidsdoelen voor subsidie in aanmerking komen;
- c. welke gronden worden gehanteerd voor de verstrekking van subsidie;
- d. eventueel welke specifieke voorschriften daarop van toepassing zijn.

Op grond van artikel 5 lid 2 van de ASV kan de raad een subsidieplafond en wijze van verdeling van de subsidie vaststellen.

#### *De Subsidienota 2011*

De Subsidienota 2011 bestaat uit twee delen: Deel I: Beleidstaken en Deel II: Beleidsregels. Deel I bevat per programma een overzicht van de beleidsdoelen, de inzet van de gesubsidieerde instellingen en de begrote middelen en subsidieplafonds. Ook bevat de nota per programma een overzicht met verantwoordingsinformatie. In dit overzicht zijn de in voorgaande jaren vastgestelde subsidiebedragen en enige kengetallen opgenomen. Per programma wordt steeds dezelfde opbouw gehanteerd: wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen, wat mag het kosten en wat hebben we gedaan?

#### *Subsidieplafond*

De bedragen die per programmaonderdeel in de subsidienota zijn opgenomen gelden als subsidieplafond. Deze subsidieplafonds worden los van de subsidienota niet afzonderlijk gepubliceerd. Over het algemeen wordt het subsidieplafond niet overschreden. Het dossier De Duinpan vormt hierop een uitzondering blijkt uit de interviews.<sup>1</sup> Hier is een situatie gegroeid waarin het exploitatietekort in de regel door de gemeente wordt aangevuld. Dit is een inbreuk op de rechtmatigheid.

### 2.3.3. Type subsidies

In Noordwijkerhout worden in de ASV vijf typen subsidies onderscheiden:

1. Productsubsidie
2. Exploitatiesubsidie

<sup>1</sup> In de subsidieverordening is een extra verplichting opgenomen ten aanzien van exploitatiesubsidies.

3. Waarderingsubsidies
4. Incidentele subsidie
5. Investeringsubsidie

Hieronder zullen de kenmerken van de verschillende subsidies worden beschreven.

#### *Productsubsidie*

Een productsubsidie is een subsidie, waarbij het subsidiebedrag direct is gerelateerd aan een met de subsidieontvanger overeengekomen productie.

#### *Exploitatiesubsidie*

Een exploitatiesubsidie is een subsidie, waarbij een instelling een bedrag krijgt toegewezen dat is afgestemd op het exploitatietekort van de instelling, nadat is gebleken dat ondersteuning van de instelling door middel van productsubsidie niet mogelijk of wenselijk is.

#### *Waarderingsubsidie*

Waarderingsubsidies gelden minder verantwoordingseisen. Aan de vaststelling van waarderingssubsidies gaat geen verlening vooraf. De waarderingssubsidies worden maximaal voor de periode van een jaar vastgesteld.

#### *Incidentele subsidie*

De incidentele subsidie is een subsidie voor een eenmalige activiteit, die wordt verricht binnen twaalf maanden nadat de aanvraag is ingediend.

#### *Investeringsubsidie*

Een investeringsubsidie is een incidentele subsidie die wordt verstrekt ten behoeve van de aanschaf of bouw van accommodaties.

## 2.4 Proces van subsidieverstrekking

In het proces van subsidieverstrekking kunnen in algemene zin drie belangrijke momenten worden onderscheiden:

1. Subsidieaanvraag – De aanvraag wordt gedaan door een organisatie die subsidie wenst te ontvangen. In de aanvraag maakt de organisatie kenbaar voor welke activiteit(en) een subsidie wordt aangevraagd en welke kosten daarmee gemoeid zijn;
2. Subsidieverlening – Deze beschikking gaat vooraf aan de te subsidiëren activiteit en geeft de ontvanger een voorwaardelijke aanspraak op financiële middelen. Op basis hiervan kan een betaling of voorschot worden uitgekeerd;
3. Subsidievaststelling – In deze beschikking wordt vastgesteld of de gesubsidieerde activiteit is verricht en of de opgelegde verplichtingen zijn nageleefd. Bij deze afrekening wordt het exacte subsidiebedrag bepaald.

Onder het overkoepelende begrip subsidieverstrekking vallen zowel de subsidieverlening als de subsidievaststelling.

Er is in de gemeente een procesbeschrijving aanwezig, waarin de interne procedures uitvoerig zijn vastgelegd. Deze wordt hierna in hoofdlijnen beschreven.

#### *Subsidieaanvraag*

Voor alle subsidies gelden dezelfde vereisten voor een subsidieaanvraag. Het betreft hier de eisen die minimaal gelden, want de ASV artikel 16 lid 4 sub c bepaalt dat Burgemeester en wethouders *binnen een door hen te bepalen termijn overlegging van andere stukken of anderszins nadere informatie (kunnen) verlangen indien zij dat voor de beoordeling van de subsidieaanvraag nodig achten.*

Voor alle subsidies geldt dat de aanvraag vergezeld dient te gaan van:

- a. een activiteitenplan
- b. een begroting
- c. een overzicht van de te heffen contributies en bijdragen en/of van de te hanteren tarieven of toegangsprijzen
- d. een opgave van eventueel bij een of meer andere bestuursorganen aangevraagde subsidies
- e. een verslag van de in het voorgaande boekjaar tot stand gebrachte producten met een beschrijving van de gevolgde werkwijze en van het verkregen resultaat
- f. de balans van het voorafgaande boekjaar, met een opgave van de omvang van de algemene reserve en eventuele bestemmingsreserves.

Alleen voor wat betreft de aanvraagtermijn is er voor aanvraag van een incidentele subsidie een uitzondering opgenomen.

#### *Subsidieverlening*

Op basis van de subsidieaanvraag neemt de gemeente een beslissing om al dan niet subsidie te verlenen. De hieruit voortvloeiende beschikking geeft de subsidieontvangende organisatie een voorwaardelijke aanspraak op financiële middelen. De subsidieverlening vindt plaats als het subsidieplafond nog niet is bereikt en als er geen sprake is van een weigeringsgrond.

#### *Subsidievaststelling*

Na afloop van de activiteit of van de periode waarvoor subsidie is verleend vraagt de organisatie de gemeente de verleende subsidie vast te stellen. Een vaststellingsaanvraag dient de volgende stukken te bevatten:

1. Een door het bestuur gewaarmerkt verslag van de activiteiten. Het verslag bevat in ieder geval:
  - a. een omschrijving van de aard en de omvang van de producten of de activiteiten;
  - b. een vergelijking tussen de nagestreefde en de gerealiseerde doelstellingen en een toelichting op de verschillen;
2. Een door het bestuur gewaarmerkte rekening van baten en lasten en een balans met toelichting daarop. De rekening moet op dezelfde wijze zijn ingericht als de bij de aanvraag overgelegde begroting.
3. Als dit naar het oordeel van burgemeester en wethouders nodig is: een accountantsverklaring (RA of AA). De Beleidsregels uit de *Subsidienota 2011* vereisen dat dit bij subsidies boven € 75.000,- standaard gebeurt.

Burgemeester en wethouders kunnen vrijstelling geven van een of meer onderdelen als naleving daarvan redelijkerwijs niet verlangd kan worden of daarmee geen aantoonbaar belang is gediend. De bovenstaande vereisten zijn niet van toepassing op de waarderings-subsidie.

De gemeente kan een tussentijdse rapportage verlangen van de instelling (art. 26 ASV). De gemeente bepaalt of en op welke tijdstippen en welke wijze een dergelijke rapportage dient

te worden overgelegd. De Beleidsregels uit de *Subsidienota 2011* vereisen dat dit bij exploitatiesubsidies binnen 6 weken na afloop van het eerste half jaar wordt gedaan conform het bepaalde in artikel 26.

### Termijnen

In de onderstaande tabel worden de termijnvereisten van de hierboven besproken typen subsidies kort toegelicht.

**TABEL 2.1: SUBSIDIEVERSTREKKINGSPROCES TERMIJNEN**

	AANVRAAG	VERLENING	VASTSTELLINGSAANVRAAG	VASTSTELLING
Productsubsidie	Voor 15 april van het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de aanvraag is bestemd	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Vóór de periode, waarop de aanvraag betrekking heeft.</li> <li>2. Binnen dertien weken indien de termijn tussen de ontvangst van de aanvraag en het begin van de periode, waarop de aanvraag betrekking heeft, minder dan dertien weken bedraagt</li> </ol>	Uiterlijk 15 april van het jaar volgend op het jaar waarvoor subsidie is versterkt, tenzij bij subsidieverlening anders is gesteld.	Binnen 6 maanden na vaststellingsaanvraag. Termijn kan ten hoogste 3 maanden verlengd worden.
Exploitatie-subsidie	Idem aan productsubsidie	Idem aan productsubsidie	Idem aan productsubsidie	Idem aan productsubsidie
Waarderings-subsidie	Idem aan productsubsidie	Geen subsidieverlening	Geen termijn omschreven in verordening of beleidsregels	Geen termijn omschreven in verordening of beleidsregels
Incidentele subsidie	Uiterlijk 13 weken voordat de activiteit plaatsvindt	Idem aan productsubsidie	Idem aan productsubsidie	Idem aan productsubsidie
Investerings-subsidie	Idem aan productsubsidie	Idem aan productsubsidie	Idem aan productsubsidie	Idem aan productsubsidie

Uit tabel 2.1 blijkt dat de gemeente ruime termijnen hanteert voor haar besluit op subsidieaanvragen. Artikel 19 van de ASV bepaalt dat het college besluit voor de periode waarop de aanvraag betrekking heeft. Het artikel stelt geen nadere termijn. Aangezien de aanvraag voor 15 april moet worden ingediend betekent dit in het geval van een jaarlijkse subsidie een termijn van acht en een halve maand. De standaardverordening van de VNG hanteert hier een termijn van maximaal 13 weken. De termijn voor subsidievaststelling is ook ruim, zes maanden met de mogelijkheid deze termijn met maximaal drie maanden te verlengen.<sup>2</sup> <sup>3</sup>De standaardverordening van de VNG hanteert voor ambtelijke vaststelling van de subsidie een termijn van maximaal 13 weken, voor vaststelling op basis van een vaststellingsaanvraag maximaal 22 weken.

<sup>2</sup> Dit wordt geregeld in artikel 24 lid 4 van de ASV. Deze bevat een fout. De bepaling in lid 4 verwijst naar de in het twee lid vermelde termijn. Bedoeld wordt het derde lid.

<sup>3</sup> Het hanteren van de ruime termijnen heeft te maken met de behandeling van de subsidienota in de begrotingsraad in oktober/november.

## 2.5 Subsidie en ouderenbeleid

In 2009 is de nota Zilveren wending, Nota Lokaal ouderenbeleid 2009-2012 Noordwijkerhout opgesteld. Daarin zijn voor 2009-2012 twee beleidsprioriteiten vastgesteld:

1. het bevorderen van een gezonde en actieve levensstijl van ouderen om zo lang mogelijk 'zelfredzaam' te blijven. Ouderen stimuleren om kennis, kunde en levenservaring te blijven gebruiken
2. het bieden van ondersteuning aan kwetsbare ouderen met als doel dat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven.

Deze twee beleidsprioriteiten zijn gekoppeld aan veertien activiteiten met elk een afzonderlijk subdoelstelling, tijdpad, middelen en kostenraming. Het subsidiebeleid raakt het ouderenbeleid door de subsidiëring van instellingen die doelstellingen passend binnen het ouderenbeleid nastreven. In de gemeente Noordwijkerhout gaat het dan bijvoorbeeld om de subsidie voor ouderenbonden en belangenverenigingen van ouderen. In de subsidienota 2011 is een aparte paragraaf gewijd aan het ouderenwerk. Deze paragraaf verwijst naar de nota ouderenbeleid als kader en gaat in op de onderdelen uit het ouderenbeleid die onder de subsidienota vallen. Het gaat dan om de voorzieningen en diensten ten behoeve van ouderen waarvoor uitvoeringscontracten zijn afgesloten met WWZ-Marienstaete-Valent (ouderenadviseur) en met Munnekewij (welzijnsdiensten), de subsidiëring van lokale ouderenbonden en subsidiëring van de onkosten van ouderenbonden in verband met de huur van ruimten voor activiteiten. In totaal ging het in 2011 om een subsidiebedrag van €171.900.

## 2.6 Conclusie

De lokale kaders bevatten bepalingen die niet geëigend zijn. Zo geeft artikel 7 van de ASV de gemeente de mogelijkheid toezichthouders aan te wijzen die belast zijn met het toezicht op de naleving van verplichtingen die zijn opgelegd aan de subsidieontvanger. Dit is opmerkelijk aangezien toezicht geen geëigend middel is binnen subsidierelaties. Hiervoor heeft de gemeente een ander middel beschikbaar, namelijk de subsidievaststelling. Mocht de subsidieontvanger niet hebben voldaan aan de verplichtingen die in het kader van de subsidieverlening zijn opgelegd dan heeft de subsidieverstrekker de mogelijkheid de subsidie, gemotiveerd, niet vast te stellen. Het aanstellen van toezichthouders past dus niet in een subsidierelatie.

De ASV lijkt daarmee aan een update toe. De ASV is bovendien niet altijd helder. In de ASV is geregeld dat waarderingssubsidies direct worden vastgesteld. De artikelen uit de ASV die de vaststelling van subsidies regelen worden niet van toepassing verklaard. Bovendien wordt in de beschikkingen wel een aantal malen de term verlenen gehanteerd. Dit zorgt voor onduidelijkheid.

Activiteiten en doelstellingen in het ouderenbeleid zijn in algemene termen en weinig specifiek geformuleerd. De doelstellingen voor het ouderenbeleid zijn in algemene termen en weinig SMART geformuleerd. In zeer algemene termen is omschreven hoe subsidies aan individuele instellingen gekoppeld zijn aan doelstellingen uit het ouderenbeleid.

## Omvang en uitvoering subsidiebeleid

### 3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de omvang van het subsidiebeleid (paragraaf 3.2). Verder komt in dit hoofdstuk de uitvoeringspraktijk aan de orde. Deze wordt behandeld aan de hand van drie momenten in het proces van subsidieverstrekking: de aanvraag (paragraaf 3.3), de verlening (paragraaf 3.4) en de vaststelling (paragraaf 3.5).

### 3.2 Subsidieomvang

De Subsidienota 2011 bevat een overzicht van de begrote subsidiebedragen in 2010 en 2011 en de subsidiebedragen op de rekening van 2009. In 2009 staat er in totaal voor €2,15 miljoen aan subsidies op de rekening. De begrotingen van 2010 en 2011 komen uit op resp. €2,24 miljoen en €2,05 miljoen aan subsidies. De daling van het begrote subsidiebedrag van 2010 op 2011 komt voornamelijk doordat de gemeentelijke bijdrage aan de GGD niet meer onder het subsidieregime valt. Tabel 3.1 laat zien dat verreweg het grootste deel van de subsidies onder het programma Zorg, welzijn en educatie valt.

**TABEL 3.1 OVERZICHT SUBSIDIEBEDRAGEN NOORDWIJKERHOUT**

	2009 - REKENING	2010 - BEGROTING	2011-BEGROTING
Communicatie	€ 33.200	€ 31.200	€ 29.200
Stedenband	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
<b>Totaal Bestuurlijke organisatie</b>	<b>€ 39.200</b>	<b>€ 37.200</b>	<b>€ 35.200</b>
Openluchtrecreatie	€ 91.314	€ 101.591	€ 107.617
Volkshuisvesting	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.066
<b>Totaal Ruimte, wonen, bedrijvigheid en toerisme</b>	<b>€ 93.314</b>	<b>€ 103.591</b>	<b>€ 109.683</b>
Opvang zwerf en afstandsdieren	€ 5.100	€ 5.150	€ 5.228
<b>Totaal Veiligheid en handhaving</b>	<b>€ 5.100</b>	<b>€ 5.150</b>	<b>€ 5.228</b>

Bibliotheekwerk	€ 371.358	€ 382.249	€ 387.983
Subsidies algemeen	€ 7.503	€ 5.003	€ 5.003
Sport en sportieve recreatie	€ 105.050	€ 112.096	€ 145.654
Sport-, cultuur-, en recreatiecentr. De Schelft	€ 502.970	€ 508.975	€ 514.950
Kunst en cultuur	€ 63.194	€ 74.261	€ 66.582
Maatschappelijke zorg	€ 131.780	€ 167.282	€ 160.376
Opvang vluchtelingen	€ 53.597	€ 41.000	€ 33.875
Ouderenwerk	€ 179.210	€ 171.900	€ 171.900
Voorzieningen gehandicapten	€ 2.250	€ 3.500	€ 2.500
De Duinpan	€ 70.700	€ 79.034	€ 80.220
Jeugdbeleid	€ 175.992	€ 188.235	€ 190.869
Kinderopvang	€ 137.625	€ 140.378	€ 142.986
Volksgesondheid	€ 216.000	€ 224.000	
<b>Totaal Zorg, welzijn en educatie</b>	<b>€ 2.017.229</b>	<b>€ 2.097.913</b>	<b>€ 1.902.898</b>
<b>TOTAAL</b>	<b>€ 2.154.843</b>	<b>€ 2.243.854</b>	<b>€ 2.053.009</b>

Bron: Subsidienota 2011

### 3.3 De aanvraag

Subsidieaanvragen komen binnen bij Interne Zaken en worden sinds 2011 digitaal verwerkt. De subsidies komen terecht bij de afdeling Welzijn en worden verdeeld onder de budgethouders.

De gemeente hanteert standaard aanvraagformulieren voor subsidies. Het gebruik hiervan is verplicht, tenzij het een nieuwe subsidie betreft of anders is afgesproken. Een voorbeeld hiervan is een langdurige afspraak met een vereniging met betrekking tot een sportaccommodatie; van deze vereniging wordt geen aanvraag via een formulier verwacht. De eisen op de aanvraagformulieren zijn aangepast per product/categorie. Op het formulier staan bijvoorbeeld naast algemene eisen ook specifieke eisen die alleen aan sportverenigingen worden gesteld. De gemeente stuurt jaarlijks een aanvraagformulier naar de subsidieontvangers die het voorgaande jaar een subsidie hebben ontvangen. Nieuwe aanvragen worden niet met behulp van een formulier gedaan. De formulieren kunnen niet worden gedownload; het is een intern stuk. De beleidsambtenaar bepaalt bij nieuwe subsidies welke type subsidie het betreft. Het jaar erop krijgt de organisatie vervolgens ook een aanvraagformulier toegestuurd.

#### *Waarderingssubsidies*

In artikel 30 van de ASV is geregeld dat waarderingssubsidies direct worden vastgesteld. De gehanteerde formulering zorgt voor onduidelijkheid over de geldende termijnen en voorschriften voor de vaststelling, aangezien de artikelen die deze zaken regelen in artikel 30 sub 3 niet van toepassing worden verklaard. De subsidiebeschikkingen hanteren bovendien verschillende termen, zoals verlenen, toekennen en verstrekken, waar formeel vaststellen be-



doeld zal zijn. Dit blijkt uit de dossierstudie. Door aanvragers wordt gebruik gemaakt van standaard aanvraagformulieren.

Het aanvraagformulier vermeldt dat de aanvraag voor een waarderingssubsidie voor 15 april gedaan moet worden. De aanvragen die in de dossierstudie zijn onderzocht voldeden hieraan. Het formulier dient vergezeld te gaan van een begroting voor het komende jaar en een begroting en rekening voor het voorgaande jaar, een balans en een activiteitenverslag. De bestudeerde dossiers waren op dit punt (nagenoeg) compleet. In de praktijk blijken er qua vorm en uitvoerigheid nogal wat verschillen te zitten tussen de ingediende begrotingen, balansen en activiteitenverslagen.

### 3.4 Verlening

Binnen de afdeling Inwoners, eenheid Welzijn en Onderwijs is er één persoon die alle aanvragen coördineert en tevens de termijnen bewaakt. Dit gebeurt op basis van een Excel-lijst waarop alle subsidies staan. Daar is op te zien in welke fase de subsidieverstrekking zich bevindt. Dit systeem functioneert volgens de betrokken ambtenaren goed en de accountant is er tevreden mee. De lijst wordt door veel mensen gebruikt: door budgethouders, door de persoon die de begroting opstelt en de bestuursrapportages maakt, door de accountant en door archiefmedewerkers. De coördinator is echter de enige persoon die aanpassingen in de lijst kan doen. Elke budgethouder werkt zijn subsidieaanvragen af en meldt dit bij de coördinator. De coördinator past de lijst vervolgens aan.

De interne rol- en bevoegdheidsverdeling is volgens de geïnterviewde ambtenaren duidelijk. Er is een protocol subsidie aanvragen en beschikkingen. Deze fungeert als een interne checklist. Daarnaast is er nog een checklist, waarmee de subsidieaanvraag zelf wordt beoordeeld in de vorm van een rapportage, die wordt opgesteld bij elke subsidie. Alle budgethouders werken via dit rapportage-sjabloon, waarin aan de hand van de bepalingen uit de ASV en de subsidienota de aanvraag wordt beoordeeld. De interne controle door het (plaatsvervangend) hoofd vindt ook plaats via dat sjabloon. Er is dus een interne toetsing, de subsidieaanvraag gaat altijd langs twee mensen.

Het interne proces wordt jaarlijks aangepast aan de hand van opmerkingen van de accountant en soms omdat er een verandering in middelen is (bijvoorbeeld overgegaan op digitaal systeem, Decos). In april 2011 is de gemeente Noordwijkerhout overgegaan op een digitaal systeem voor documentverwerking en archivering. Dat liep niet direct soepel, omdat de sjablonen niet op tijd waren ingevoerd. Deze opstartproblemen zijn volgens de geïnterviewde ambtenaren inmiddels verholpen.

Voor waarderingssubsidies heeft de gemeente zelf een rekenprogramma ontwikkeld, waarin de gegevens van de aanvraag worden ingevoerd. Op die manier maakt de gemeente een eigen balans en wordt het subsidiebedrag voor het nieuwe jaar exact berekend. Dit gebeurt op basis van criteria als het aantal leden, bedrag per lid, etc. Er wordt ook gekeken naar de eigen middelen van de organisatie. Als de organisatie voldoende eigen middelen blijkt te hebben, wordt er minder of geen subsidie uitgekeerd. Iedere budgethouder kan deze berekening maken en heeft toegang tot dit programma.

Incidentele subsidies zijn sinds dit jaar afgeschaft in verband met bezuinigingen. Deze subsidies kwamen al niet vaak voor.

*Waarderingssubsidie*

De verleningsbrieven voor waarderingssubsidies volgen dezelfde opbouw en opmaak als hiervoor beschreven. De terminologie die in de brieven gehanteerd wordt verschilt. De volgende omschrijvingen zijn aangetroffen:

- '... een waarderingssubsidie te verlenen...'
- '... een waarderingssubsidie toe te kennen'
- '... een eenmalige bijdrage te verstrekken..'

Deze terminologie wijkt af van de ASV die voorschrijft dat aan de vaststelling van waarderingssubsidies geen verlening vooraf gaat (Art 30 lid 2). In een van de dossiers wordt in de verleningsbrief verwezen naar de te leveren tegenprestatie. In de overige dossiers niet.

*Productsubsidies*

De dossiers van bestudeerde productsubsidies zijn in geen van de gevallen compleet. Stukken als uitvoeringsovereenkomsten, belangrijke bijlagen daarvan en vaststellingsbeschikkingen ontbreken. In de verleningsbrieven wordt verwezen naar de ASV, de subsidienota 2011, de subsidieaanvraag en de afgesloten uitvoeringsovereenkomsten. In de verleningsbrieven zelf staat geen nadere omschrijving van de verlangde tegenprestatie. Hiervoor wordt verwezen naar de uitvoeringsovereenkomsten. De bestudeerde uitvoeringsovereenkomsten bevatten geen SMART-geformuleerde prestatieafspraken. Hiervoor wordt tekens verwezen naar bijlagen met bijv. productafspraken.

Onderstaand voorbeeld geeft enkele productafspraken met Stichting Bibliotheek Bollenstreek weer. Deze zijn deels SMART-geformuleerd (de bepaling 'samenwerking met lokale partners' is dit bijvoorbeeld niet) en richten zich voornamelijk op output en niet zozeer op effecten.

**TABEL 3.2 VOORBEELD PRESTATIEAFSPRAKEN BIBLIOTHEEK**

FUNCTIES / WAT WILLEN WE	PRODUCTEN / WAT GAAN WE DOEN	RESULTAATINDICATOREN	KENGETALLEN
3.1 Leden en bezoekers De Bibliotheek Bollenstreek wil dat het aantal leden op het niveau van 2010 handhaven.	Op basis van marktonderzoek uit 2008 en marketinggegevens worden jaarlijks een ledenwerfcampagne en andere marketingactiviteiten uitgevoerd.	- het aantal leden van de Bibliotheek Bollenstreek daalt niet t.o.v. 31-12-2010.	- ledengegevens per vestiging; - percentage leden t.o.v. 2010; - bezoekersgegevens fysiek en digitaal; - percentage bezoekers t.o.v. 2010; - ledengegevens bibliobus De Zilk.
3.3 Uitleeningen De Bibliotheek Bollenstreek wil gebruikers optimaal in de gelegenheid stellen om gebruik te maken van de collecties en streeft permanent naar groei van het aantal uitleeningen, dan wel minimaal stabilisatie t.o.v. 31-12-2010.	De Bibliotheek geeft klanten de mogelijkheid om media te lenen onder gunstige condities en voorwaarden. Met een goede presentatie van de media, een efficiënt uitleenproces en met diverse leesbevorderings- en promotieactiviteiten wordt het gebruik gestimuleerd.	- het aantal uitleeningen van de Bibliotheek Bollenstreek daalt niet t.o.v. 31-12-2010	- uitleengegevens per vestiging; - percentage uitleeningen t.o.v. 2010; - uitleengegevens bibliobus De Zilk.

*Doelstellingen in de subsidienota*

Doelstellingen zijn steeds in algemene termen opgenomen, vaak met een verwijzing naar de relevante (inhoudelijke) beleidsnota's en het wettelijk kader. Ook komt het voor dat naar het coalitieakkoord wordt verwezen. Onderstaande voorbeelden van doelstellingen uit de nota geven een indruk:

*"In het coalitieakkoord 2006 - 2010 "Met nieuw elan" is aangegeven dat de groei van toerisme en de verblijfsrecreatie zal worden gestimuleerd."*

*Openluchtrecreatie (P420)*

*"Het in zijn algemeenheid bevorderen van waardevolle en zinvolle activiteiten en voorzieningen ten behoeve van de plaatselijke gemeenschap."*

*Subsidies algemeen (P340)*

*"Onderdak bieden aan het uitoefenen van allerlei activiteiten op het gebied van sport, cultuur en recreatie door de inwoners van Noordwijkerhout en de in Noordwijkerhout gevestigde verenigingen en stichtingen."*

*Sport, cultuur-, en recreatiecentrum De Schelft (P360)*

*"Op 1 januari 2007 is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) ingevoerd. Het doel van deze wet is te bevorderen dat zoveel mogelijk mensen - met of zonder beperking - kunnen meedoen in de samenleving. Daarbij moet een ieder, zoveel mogelijk, zijn of haar verantwoordelijkheid nemen. Voor diegene voor wie dat niet mogelijk is, biedt de gemeente een vangnet."*

*De Wmo kent negen prestatievelden op het gebied van leefbaarheid, welzijn en zorg. Hoe de gemeente de Wmo uitvoert is vastgelegd in de WMO beleidsnota "Meedoen en meeleven" van 13 december 2007."*

*Maatschappelijke dienstverlening (P500)*

Doelstellingen in de subsidienota zijn niet SMART geformuleerd. Ook is er geen duidelijke koppeling tussen de doelstelling, de inzet van de gesubsidieerde instellingen en eventuele in uitvoeringsovereenkomsten vastgelegde prestatieafspraken en de gepresenteerde kengetallen.

*Voorbeeld: opvang zwerfdieren*

*Voor de opvang van zwerfdieren is maximaal € 0,33 per inwoner beschikbaar. Uit de verantwoordingsinformatie in de subsidienota 2011 valt op te maken dat in 2009 een subsidie van € 5.083,- is verleend voor de opvang van 46 zwerfdieren en in 2008 € 5.030,52 voor de opvang van 71 dieren. Omgerekend € 110,50 resp. € 70,85 per opgevangen zwerfdier.*

Bij een aantal subsidies is duidelijk opgenomen hoe het subsidiebedrag berekend is. Voor sportverenigingen is de subsidie opgebouwd uit een bedrag van € 7,50 per jeugdlid tot 18 jaar en 80% van de in het voorgaande jaar betaalde huren van door de gemeente beheerde sportaccommodaties. Ook komt het voor dat een vast bedrag per inwoner van de gemeente als uitgangspunt van het subsidiebedrag geldt.

### 3.5 Vaststelling

In geen van de dossiers is een vaststellingbrief aanwezig. Bij waarderingssubsidies vindt er geen verlening plaats, maar wordt de subsidie gelijk vastgesteld. Op het aanvraagformulier voor de subsidie voor het komend jaar is vermeld welke stukken overgelegd moeten worden voor de vaststelling. Het gaat dan om een kort verslag van de activiteiten en de balans en rekening van het afgelopen jaar.

Uit de interviews blijkt dat bij de beoordeling van een productsubsidie er beoordeeld wordt of er wordt geleverd wat er is afgesproken. Als het niet is geleverd, wordt (een deel van) de subsidie teruggevorderd. De mate waarin dit gebeurt hebben we niet in de dossierstudie vast kunnen stellen. De budgethouder maatschappelijk werk heeft ook tussentijds contact met de grote instellingen en daarbij kan al worden geconstateerd of er wordt geleverd wat er is afgesproken. Regelmatig worden er gesprekken gevoerd met organisaties over de wijze waarop de subsidies worden gebruikt. Bij de vaststelling is er aandacht voor de financiële verantwoording en de vraag of de afgesproken inzet van mensen en middelen gerealiseerd is. Deze prestatieafspraken richten zich op het vaststellen van de *output*. Van het vaststellen van de maatschappelijke effecten (*outcome*) is geen sprake.

#### ***Effectmeting subsidies: handreiking en best practices***

Een subsidie is een beleidsinstrument, waarmee de overheid bepaalde doelen kan verwezenlijken. Uit recent onderzoek van de Algemene Rekenkamer blijkt dat subsidies over het algemeen gebrek- kig op effectiviteit (kunnen) worden geëvalueerd, bijvoorbeeld omdat er geen toetsbare doelen en prestaties zijn afgesproken. Veel partijen die subsidie verstrekken of ontvangen erkennen dit probleem en willen hier mee aan de slag. De Algemene Rekenkamer heeft voor subsidieverstrekken- de partijen de *Handreiking Effectevaluatie Subsidies* geschreven. Deze handreiking beschrijft stap voor stap hoe effectevaluatie kunnen worden vormgegeven en ingezet in het proces van subsidieverstrekking.

Zowel vanuit gemeenten als vanuit subsidie ontvangende partijen zijn er best practices aan te wijzen. De gemeente Leeuwarden bijvoorbeeld besteedt in het kader van "Welzijn Nieuwe Stijl" veel aandacht aan actief opdrachtgeverschap en resultaatmeting binnen het welzijnsdomein. Zij gebruiken hiervoor, net als de gemeente Rotterdam, een sociale index. Een ander voorbeeld is welzijnsinstelling Caleidoscoop uit Heerenveen. Deze instelling maakt gebruik van de *social return on investment* (SROI)-methodiek om de effecten en de toegevoegde waarde van haar activiteiten voor haar subsidiegevers inzichtelijk te maken.

### 3.6 Conclusies

Ten aanzien van de rechtmatigheid van de uitvoering van het subsidiebeleid zijn in Noordwijkerhout enkele kanttekeningen te plaatsen. Subsidieplafonds worden niet afzonderlijk gepubliceerd<sup>4</sup> en in een enkel geval ook niet toegepast. Dit maakt het voor de gemeente moeilijk hieraan rechten te onttelen. In incidentele gevallen wordt bovendien het subsidieplafond overschreden. Ook is in enkele gevallen de beslistermijn voor subsidieverstrekking overschreden.

<sup>4</sup> Deze zijn wel opgenomen in de subsidienota, die op internet wordt geplaatst.

Het werkproces van de gemeente Noordwijkerhout steekt doelmatig in elkaar. De jaarlijkse subsidienota zorgt voor een vast kader van waaruit het proces van verlening en vaststelling is ingericht. Er is een overzicht beschikbaar met daarop alle subsidies die zijn verleend in een jaar. Deze is gekoppeld aan subsidiegrondslagen en termijnen. Ook maakt de gemeente gebruik van gestandaardiseerde aanvraagformulieren en checklists. Door de gemeente wordt getoetst of de afgesproken prestaties zijn geleverd.

De doeltreffendheid van het subsidiebeleid is niet goed vast te stellen. Doelstellingen van het subsidiebeleid zijn in algemene termen geformuleerd. Van SMART geformuleerde beleidsdoelen gekoppeld aan prestatieafspraken is geen sprake. Prestatieafspraken richten zich doorgaans op te leveren producten of diensten (*output*). Het zicht op effecten van subsidies ontbreekt.

# Sturing

## 4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de sturing door de gemeenteraad op het gebied van subsidies. De gemeenteraad stelt idealiter een kader op, krijgt informatie over de uitvoering, vormt zich een oordeel en oefent invloed uit. De kaderstellende rol voert de raad uit door vaststelling van de Algemene subsidieverordening, de kadernota en de begroting. Via deze instrumenten is de raad in staat vorm te geven aan het subsidiebeleid en invloed uit te oefenen op subsidieverstrekingen. In paragraaf 4.2 wordt beschreven op welke manieren subsidies aandacht krijgen in de gemeenteraad. In paragraaf 4.3 wordt de sturing door de raad geanalyseerd.

## 4.2 Subsidies in de gemeenteraad

De Algemene Subsidieverordening Noordwijkerhout 2005 is in 2006 voor het laatst gewijzigd. Daarbij ging het om kleine wijzingen. Sindsdien heeft de raad niet over de verordening gesproken. Een enkele keer spreekt de raad over individuele subsidiedossiers. De raad stelt jaarlijks de subsidienota vast. Dit is gekoppeld aan de bespreking van de begroting. De subsidienota is als hamerstuk vastgesteld in de raadsvergadering van 10 november 2010 en besproken in de commissie Samenlevingszaken van 26 oktober 2010. In deze commissievergadering komen verschillende concrete subsidies aan de orde en worden verschillende vragen gesteld. Onder andere de Bibliotheek en de overschrijding van het subsidieplafond van de subsidie aan dorpshuis De Duinpan komen aan de orde.

Uit het gesprek met de raadsleden blijkt dat de raad over het algemeen het collegevoorstel in de subsidienota volgt. Zo leverden de bezuinigingen van 5% in 2012 en 10% in 2013 enige discussie op. Deze bezuinigingen komen voort uit het collegeakkoord en stonden daarmee in feite al voor de raad vast. De raad is tevreden over de wijze waarop ze wordt geïnformeerd in de subsidienota. De raadsleden nemen aan dat zij nadere informatie over subsidies, zoals jaarverslagen en jaarrekeningen van gesubsidieerde instellingen wel zullen krijgen indien zij daar om verzoeken.

## 4.3

## Conclusie

Met het vaststellen van de Algemene Subsidieverordening Noordwijkerhout en de subsidienota verschaft de raad een adequaat kader voor de subsidieverstrekking. De raad stuurt vooral met behulp van de jaarlijkse subsidienota. Deze verschaft de raad een overzicht van de verleende subsidies, doelstellingen en gerealiseerde activiteiten. Doelstellingen zijn echter in dermate algemene termen geformuleerd dat de raad hooguit op budget of outputindicatoren kan sturen.

## Benchmark

### 5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat een vergelijking van het subsidiebeleid en de uitvoering daarvan in de verschillende gemeenten. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste verschillen op een rijtje gezet.

### 5.2 Omvang subsidies

In de gemeenten Hillegom en Noordwijkerhout bestaat op basis het Jaarprogramma subsidies resp. de Subsidienota een goed overzicht van de omvang van de subsidies. In Lisse staat dit overzicht in de Beleidsregel Maatschappelijke Activiteiten. De onderstaande tabel geeft een overzicht van de totale subsidiebedragen. Het totaalbedrag van Hillegom en Lisse ontloopt elkaar niet veel. Het totaal bedrag in Noordwijkerhout is een kleine twee ton lager. In de tabel is ook het totale subsidiebedrag omgerekend als percentage van de lastenkant van de begroting en omgerekend in euro's per inwoner. In Noordwijkerhout is het aandeel van subsidies in de begroting groter dan in Lisse en Hillegom. Ook in euro's per inwoner geeft Noordwijkerhout iets meer uit aan subsidies dan Hillegom en Lisse. Deze verschillen zijn slechts relatief. In individuele dossiers kunnen zaken weer anders liggen. Als we de subsidie voor de bibliotheek bij voorbeeld voor de drie gemeenten vergelijken, dan blijkt dat Lisse vergeleken met de Hillegom en Noordwijkerhout meer subsidie verstrekt.

	HILLEGOM	NOORDWIJKERHOUT	LISSE
Omvang subsidies 2011	€ 2.242.764	€ 2.053.009	€ 2.241.263,50
Als % begroting (totaal lasten)	4,30%	6,75%	5,76%
€ per inwoner	€ 109	€ 132	€ 98,80
bibliotheek	€ 444.151,-	€ 387.983,-	€ 604.742,-



### 5.3 Kaders

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de lokale kaders voor het subsidiebeleid in de drie gemeenten. Hillegom en Noordwijkerhout werken met een Algemene Subsidieverordening, Lisse met een Kaderverordening en uitvoeringsvoorschriften. Hillegom werkte voorheen ook met een Kaderverordening en uitvoeringsvoorschriften. Deze zijn met de invoering van de Algemene subsidieverordening in 2010 vervallen. Subsidies in 2011 zijn nog wel volgens de oude systematiek behandeld. Alle drie gemeenten hebben beleidsregels opgesteld. Voor Hillegom en Noordwijkerhout zijn deze een onderdeel van het Jaarprogramma subsidies, resp. de jaarlijkse subsidienota. Hillegom en Noordwijkerhout werken beide met een jaarlijks subsidienota, waarin beleidsregels, gesubsidieerde instellingen, doelstellingen, budgetten en subsidieplafonds zijn opgenomen.

	HILLEGOM	NOORDWIJKERHOUT	LISSE
Verordening	Algemene Subsidieverordening Hillegom (Oude situatie: Kaderverordening )	Algemene Subsidieverordening Noordwijkerhout 2005	Kaderverordening subsidies 2009
Uitvoeringsvoorschriften	(Oude situatie: Uitvoeringsvoorschrift subsidies cultuur, welzijn en sport.)		Uitvoeringsvoorschrift kaderverordening subsidies 2009
Beleidsregels	Beleidsregels zijn opgenomen in het jaarprogramma subsidies	Beleidsregels zijn opgenomen in Deel II van de subsidienota	Beleidsregel maatschappelijke activiteiten 2011
Subsidienota/jaarplan	Jaarprogramma subsidies 2011	Subsidienota 2011	

### 5.4 Rechtmatigheid: kaders en uitvoering

De kaders in Noordwijkerhout en Lisse bevatten onduidelijkheden en slordigheden. Verder valt op dat in Lisse de verordening en uitvoeringsvoorschriften niet goed op elkaar aansluiten. In Noordwijkerhout bevat de verordening bepalingen over toezicht die niet geëigend zijn voor subsidiebeleid. In Hillegom is de verordening het meest recent aangepast en is aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG. In Lisse en Noordwijkerhout zijn verbeteringen in de rechtmatigheid van de uitvoering mogelijk. In Lisse gaat het om het in behandeling nemen van te laat ingediende aanvragen. In Noordwijkerhout gaat het om incidentele overschrijding van het subsidieplafond en beslistermijnen.

### 5.5 Doelstellingen en doeltreffendheid

Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout zetten alle drie subsidies in voor een waaier aan doelstellingen op het gebied van kunst, cultuur, welzijn en maatschappelijke ontwikkeling. Voor alle gemeenten geldt dat beleidsdoelstellingen vaak nog in algemene termen zijn opgesteld. De gemeenten geven aan bezig te zijn met een ontwikkeling naar meer SMART geformuleerde doelstellingen, bijvoorbeeld gekoppeld aan uitvoeringsovereenkomsten en/of prestatiecontracten. Waar er sprake is van kwantitatieve prestatieafspraken zijn deze voorname-

lijk gericht op *output*. Systematisch inzicht in de maatschappelijke effecten van subsidies heeft geen van de gemeenten. Hierdoor is in geen van de drie gemeenten de doeltreffendheid van het subsidiebeleid vast te stellen.

## 5.6 Uitvoering: doelmatigheid

In Hillegom en Noordwijkerhout verloopt de uitvoering doelmatig. In beide gemeenten bestaat een overzicht van alle subsidies dat als kader voor het werkproces functioneert. Bovendien zijn werkprocessen omschreven en vastgelegd en is de controle op deze processen geborgd. In Lisse zijn wat betreft de doelmatigheid verbeteringen mogelijk. In deze gemeente ontbreekt een overzicht van alle verstrekte subsidies op dossierniveau, waardoor mogelijk subsidies of termijnen over het hoofd gezien worden en er geen systematisch inzicht is in de kostendoelmatigheid. Zowel Noordwijkerhout als Lisse beschikt over een checklist voor de afhandeling van subsidies. Dit kan een goed hulpmiddel zijn voor een doelmatige en rechtmatige uitvoering. In Lisse wordt in de praktijk echter weinig gebruik van de checklist gemaakt.

## 5.7 Sturing

Voor alle drie gemeenten geldt dat de lokale subsidieverordening in combinatie met begroting en jaarrekening belangrijke kaders voor het subsidiebeleid zijn. In Hillegom en Noordwijkerhout is er jaarlijks een vast moment waarop het subsidiebeleid besproken wordt, namelijk bij de behandeling van Jaarprogramma subsidies resp. de Subsidienota. Hiermee verschaffen de raden in Hillegom en Noordwijkerhout een adequaat kader voor het subsidiebeleid. In Lisse is de sturing vanuit de raad meer ad hoc en reactief. Alleen als er signalen zijn dat er iets mis gaat of bij nieuw beleid houdt de raad zich intensiever met het subsidiebeleid bezig.

## 5.8 Slotbeschouwing

In de onderstaande tabel hebben we de bevindingen voor de drie gemeenten op hoofdlijnen naast elkaar gelegd en van enige afstand bekeken. De tabel laat zien dat er voor alle drie gemeenten onderdelen zijn die meer aandacht verdienen en verbetering behoeven. Voor de gemeente Hillegom zitten deze punten met name in de doeltreffendheid: het formuleren van SMART beleidsdoelstellingen, prestatieafspraken gekoppeld aan beleidsdoelen en het zicht op de maatschappelijke effecten van subsidies. Deze punten gelden ook voor Lisse en Noordwijkerhout. In Noordwijkerhout vraagt bovendien de rechtmatig van de lokale kaders en uitvoering om verbetering. In Lisse is er over de hele linie ruimte voor verbetering.

	HILLEGOM	LISSE	NOORDWIJKERHOUT
Rechtmatigheid lokale kaders	+	-	-
Rechtmatigheid uitvoering	+	-	-
Standaarden voor aanvragen, brieven en beschikkingen	+/-	+/-	+/-
Termijnen worden gehaald	+	-	+
(werkbare) checklist, procedure, aandacht voor interne controle	+	-	+
Totaal overzicht op subsidie	+	+/-	+
SMART beleidsdoelstellingen	-	-	-
Prestatieafspraken gekoppeld aan beleidsdoelen	-	-	-
Zicht op maatschappelijke effecten subsidies	-	-	-
Sturing door de Raad	+/-	-	+/-

Betekenis symbolen:

- + : voldoende kwaliteit/aandacht
- +/- : verbeteringen op onderdelen van het mogelijk
- : onvoldoende kwaliteit/aandacht

## Conclusies

### 6.1 Inleiding

De vorige hoofdstukken bevatten een beschrijving van de kaders en de feitelijke uitvoering van het subsidiebeleid en van de sturing door de gemeenteraad. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op de rechtmatigheid, doeltreffendheid, doelmatigheid en sturing. In deze paragrafen worden de in paragraaf 1.2 weergegeven onderzoeksvragen beantwoord. Daarbij zal, in verband met de leesbaarheid, niet elke vraag afzonderlijk beantwoord worden maar zal dit per thema (rechtmatigheid, doelmatigheid, doeltreffendheid, sturing) gebeuren.

### 6.2 Rechtmatigheid

Bij rechtmatigheid gaat het om de vraag of de juridische kaders van de gemeente niet strijdig zijn met landelijke regelgeving, om de kwaliteit van de kaders en om de vraag of de uitvoering van het beleid conform de kaders is.

De laatste wijziging van de ASV dateert van 2006. De lokale kaders bevatten bepalingen die niet geëigend zijn. Zo geeft artikel 7 van de ASV de gemeente de mogelijkheid toezichthouders aan te wijzen die belast zijn met het toezicht op de naleving van verplichtingen die zijn opgelegd aan de subsidieontvanger. Dit is opmerkelijk aangezien toezicht geen geëigend middel is binnen subsidierelaties. Hiervoor heeft de gemeente een ander middel beschikbaar, namelijk de subsidievaststelling. De ASV lijkt daarmee aan een update toe.

De ASV is bovendien niet altijd helder. In de ASV is geregeld dat waarderingssubsidies direct worden vastgesteld. De artikelen uit de ASV die de vaststelling van subsidies regelen worden niet van toepassing verklaard. Bovendien wordt in de beschikkingen wel een aantal malen de term verlenen gehanteerd. Dit zorgt voor onduidelijkheid. Subsidieplafonds worden niet gepubliceerd en in een enkel geval ook niet toegepast. Dit maakt het voor de gemeente moeilijk hieraan rechten te ontfemen. In incidentele gevallen wordt bovendien het subsidieplafond overschreden. Ook is in enkele gevallen de beslistermijn voor subsidieverstrekking overschreden. Uitvoering van het beleid vindt doorgaans binnen de kaders plaats; toch zijn er op dit punt nog verbeteringen mogelijk.

## 6.3 Doeltreffendheid

Een subsidie is een beleidsinstrument. Het is een middel om een bepaald doel van de beleidsvoerder (mede) te verwezenlijken. De doeltreffendheid van een subsidie is de mate waarin de subsidie bijdraagt aan de verwezenlijking van het doel van de beleidsvoerder. Nu heeft het instrument subsidie in de loop van de tijd een wat veranderende lading gekregen. Het is een financiële bijdrage aan een instelling met een eigen doelstelling en een eigen beleid. In het verleden werden instellingen en organisaties doorgaans gesubsidieerd omdat overheden het werk van de betreffende organisatie belangrijk achtten. Het doel van de beleidsvoerder is dan “organisatie X in staat stellen om zijn eigen doeleinden te verwezenlijken”. De subsidieverlener vertrouwde er dan op, doorgaans op basis van ervaringen uit het verleden, dat de gesubsidieerde instelling bijdragen aan de maatschappij levert die passen bij de belangen die de beleidsvoerder wil behartigen.

In de afgelopen decennia en zeker jaren heeft deze vorm van input financiering steeds meer plaats gemaakt voor output financiering. De beleidsvoerder stelt de subsidie ter beschikking teneinde bepaalde specifieke prestaties van de te subsidiëren instelling mogelijk te maken. Vaak krijgt een subsidiebeschikking daarmee iets van een contract: in ruil voor de financiering dient de gesubsidieerde instelling bepaalde prestaties te leveren, prestaties die passen in het beleid van subsidiegever. Net zoals in contractrelaties wordt er in subsidierelaties steeds meer naar gestreefd om vast te stellen of de overeen gekomen prestaties daadwerkelijk zijn geleverd. Het is echter, net zoals in contractrelaties, vaak niet eenvoudig om daadwerkelijk de prestaties en de bijdrage daarvan aan de verwezenlijking van het beleid (outcome) van de subsidiegever vast te stellen.

Doelstellingen in de subsidienota zijn niet SMART geformuleerd. Ook is er geen duidelijke koppeling tussen de doelstelling, de inzet van de gesubsidieerde instellingen en eventuele in uitvoeringsovereenkomsten vastgelegde prestatieafspraken en de gepresenteerde kengetallen. Doordat doelen in te algemene termen zijn gesteld is niet na te gaan in hoeverre de subsidie heeft bijgedragen aan het verwezenlijken van die doelen.

Het niet kunnen vaststellen van de doeltreffendheid van subsidieverstrekking is geen kwestie die alleen voor deze gemeente geldt. In algemene zin is er binnen de overheid te weinig aandacht voor de doeltreffendheid van allerlei beleidsinterventies. Ook is er nog geen stevige traditie van (effect)evaluatie binnen de (rijks)overheid<sup>5</sup>. Dit geldt evenzeer en misschien nog wel sterker op gemeentelijk niveau. De conclusie dat de mate waarin het subsidiebeleid doeltreffend is niet vastgesteld kan worden, is niet bedoeld als diskwalificatie van het gemeentelijk beleid. Zij moet eerder gezien worden als een oproep van de rekenkamercommissie voor meer aandacht voor de doeltreffendheid, zeker waar het gaat om gemeentelijke subsidiebeleid. Een groot deel van het gemeentelijk subsidiebeleid komt ten goede aan de welzijnssector. Vaak wordt gesteld dat binnen de welzijnssector het meten van effectiviteit inherent tot de onmogelijkheden behoort. Dit is een onjuiste veronderstelling, zeker gezien de recente aandacht voor evidence based werken binnen deze sector<sup>6</sup>.

<sup>5</sup> Zie bijvoorbeeld het rapport Inzicht in belastinguitgaven, specifieke uitkeringen en subsidies, 2010, Algemene Rekenkamer.

<sup>6</sup> Zie voor een mooi voorbeeld het rapport Overlast en verloedering ontsleuteld, Veronderstelde en werkelijke effecten van het Actieplan overlast en verloedering, 2009, Sociaal Cultureel Planbureau

## 6.4 Doelmatigheid

Bij doelmatigheid gaat het (in dit geval) om de vraag of subsidies terecht verstrekt worden of dat de uitgaven op dit punt lager hadden kunnen zijn voor de gemeente. Ook de interne doelmatigheid, oftewel is er sprake van een efficiënt werkproces binnen de gemeente, is hierbij van belang.

Het werkproces van de gemeente Noordwijkerhout steekt doelmatig in elkaar. De jaarlijkse subsidienota zorgt voor een vast kader van waaruit het proces van verlening en vaststelling is ingericht. Er is een overzicht beschikbaar met daarop alle subsidies die zijn verleend in een jaar. Deze is gekoppeld aan subsidiegrondslagen en termijnen. Ook maakt de gemeente gebruik van gestandaardiseerde aanvraagformulieren en checklists. Door de gemeente wordt getoetst of de afgesproken prestaties zijn geleverd.

## 6.5 Sturing

De raad stuurt vooral met behulp van de jaarlijkse subsidienota. Deze verschaft de raad een overzicht van de verleende subsidies, doelstellingen en gerealiseerde activiteiten. Doelstellingen zijn echter in dermate algemene termen geformuleerd dat de raad hooguit op budget of outputindicatoren kan sturen. Uit het gesprek met de raadsleden blijkt dat het subsidiebeleid geen heet hangijzer vormt in de gemeenteraad van Noordwijkerhout. De ASV is in 2006 voor het laatst aangepast en bevat enige onduidelijkheden. Deze lijkt daarmee aan herziening toe.

Met het vaststellen van de jaarlijkse subsidienota zorgt de raad voor een duidelijke kaderstelling. De subsidienota vormt zowel het kader voor de te verlenen subsidie als de verantwoording voor de vastgestelde subsidie. De subsidienota wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld door de raad. De nota biedt de raad daarmee een goed sturingsinstrument. De raad volgt hierin doorgaans het college. De raad heeft geen inhoudelijke opdracht aan het college geformuleerd, waarin de raad het college verzoekt nadere invulling te geven aan de inhoudelijke richting die de raad kiest. De vraag 'waar wil de raad naar toe met het subsidiebeleid?' is een andere vraag dan 'wat vindt de raad van de collegevoorstellen over subsidiebeleid?' In de praktijk gaat het in Noordwijkerhout om de tweede vraag. Met andere woorden: inhoudelijk zit het college aan het stuur en reageert de raad op voorstellen van het college. Deze praktijk is niet de enige die mogelijk is. De raad kan inhoudelijke kaders bepalen, door aan te geven wat de achterliggende doelstellingen van het subsidiebeleid dienen te zijn en waar prioriteiten liggen. Het college kan aan de hand van deze opdracht nadere invulling geven aan het subsidiebeleid en de raad uitgewerkte voorstellen doen.

De raad heeft een controlerende taak. In dit kader dient zij in staat te worden gesteld om achteraf op hoofdlijnen de uitvoering van het subsidiebeleid te controleren. Op individuele subsidiedossiers gaat de raad ervan uit dat het college zorgt voor een adequate controle op rechtmatigheid en het nakomen van gemaakte prestatieafspraken. De informatie uit de subsidienota is op dit punt summier. De controlerende taak van de raad beperkt zich voornamelijk tot de vraag of het college binnen het vastgestelde kader (ASV, begroting en subsidienota) is gebleven.

## Aanbevelingen

### 7.1 Zorg voor rechtmatige en heldere kaders van het subsidiebeleid.

Zorg dat de kaders correct zijn, op elkaar aansluiten, geen onduidelijkheden en instrumenten bevatten die niet geëigend zijn.

### 7.2 Maak de doeltreffendheid van subsidies inzichtelijk.

Zorg voor SMART geformuleerde doelstellingen in de relevante beleidsstukken die ten grondslag liggen aan het subsidiebeleid. Formuleer doelstellingen niet alleen in termen van verwachte inzet van mensen en middelen van de gesubsidieerde instelling (output), maar waar mogelijk ook in termen van beoogde maatschappelijke effecten (outcome). Een voorbeeld van een doelstelling in termen van output is: de welzijnsinstelling verzorgt x uur maatschappelijke ondersteuning. Een voorbeeld van een doelstelling in termen van outcome is: het aantal vereenzaamde ouderen neemt in 2013 ten opzichte van 2012 met 50% af.

### 7.3 Blijf aandacht besteden aan de doelmatigheid van subsidies.

Neem SMART geformuleerde doelstellingen op in subsidiebeschikkingen. Koppel deze aan prestatieafspraken en controleer hierop bij de vaststelling van de subsidie.

### 7.4 De gemeenteraad kan zijn kaderstellende taak met betrekking tot het subsidiebeleid versterken door haar opdracht aan het college scherper te formuleren.

Dit kan door aan te geven wat de achterliggende doelstellingen van het subsidiebeleid dienen te zijn en waar de prioriteiten liggen. Het college kan aan de hand van deze opdracht nadere invulling geven aan het subsidiebeleid en de raad uitgewerkte voorstellen doen.

7.5

De gemeenten Hillegom, Noordwijkerhout en Lisse in het bijzonder kunnen van elkaar en van lessen die elders getrokken zijn (bijvoorbeeld via de VNG) leren als het gaat om de vormgeving en uitvoering van het subsidiebeleid.

Dit kan door elkaar op ambtelijk en bestuurlijk niveau (meer) op te zoeken, ervaringen uit te wisselen en 'best practices' over te nemen.



# Gemeente Noordwijkerhout



Herenweg 4, 2211 CC  
Postbus 13, 2210 AA  
Noordwijkerhout  
Tel: 0252 343 737  
Fax: 0252 373 044  
www.noordwijkerhout.nl  
gemeente@noordwijkerhout.nl

Rekenkamercommissie. Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout  
Postbus 200  
2160 AE LISSE

Ons kenmerk  
Z-12-05652  
UIT-13-09679

Uw Burgerservicenummer

Bijlage(n)

Verzenddatum

15 FEB. 2013

Uw brief van:

Uw kenmerk:

Onderwerp: bestuurlijk wederhoor rapport subsidies

Geachte mevrouw/heer,

Op 21 januari 2013 bood u ons het resultaat van het onderzoek naar het subsidiebeleid in Noordwijkerhout aan voor bestuurlijk hoor en wederhoor, conform artikel 14 tweede lid van de verordening op de rekenkamercommissie.

Wij hebben kennisgenomen van uw rapport. Het rapport geeft een goed beeld van de vormgeving en uitvoering van het subsidiebeleid in Noordwijkerhout, mede in relatie tot de gemeenten Lisse en Hillegom. Wij kunnen ons dan ook vinden in de aanbevelingen in het rapport.

Als kanttekening geven wij u nog het volgende mee. In het rapport wordt geconstateerd dat in de brieven voor de vaststelling van de waarderingsubsidies de term 'verlening' door ons wordt gebruikt. In het vervolg zullen wij overgaan op de eenduidige term 'subsidievaststelling'.

Met vriendelijke groet,  
burgemeester en wethouders

drs. T. Fabel  
secretaris

drs. G. Goedhart  
burgemeester



## Nawoord rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie heeft met tevredenheid kennis genomen van de reactie van het college.

## Bijlage 1: bestudeerde dossiers

SOORT SUBSIDIES	DOSSIER	BEDRAG	OUDERENBELEID
Productsubsidie	Stichting verzorgingshuis Munnekeij Welzijnsdiensten	€ 57.400	ja
	Valent Ouderenadviseur overgegaan naar Kwadraad	€ 44.600	ja
	Humanitas project thuisadministratie en Samen optrekken	€ 6.690	ja
Waarderingssubsidie <i>(verleend bij vaststelling)</i>	Oud en Jong actief	€ 5.874	ja
	Ouderenbond de Zilk	€ 2.274	ja
	Toneelvereniging ODI	€ 1.260	nee
	Stichting Hakuna Matata	€ 500	nee
Exploitatiesubsidie	Bibliotheekwerk	€ 387.983	nee

## Bijlage 2: checklist dossierstudie

### 1. Algemeen

GEGEVENS DOSSIER	
Naam subsidieaanvrager	
Afdeling	
Subsidiesoort	<input type="checkbox"/> Productsubsidie <input type="checkbox"/> Waarderingssubsidie <input type="checkbox"/> Exploitatiesubsidie <input type="checkbox"/> Incidentele subsidie <input type="checkbox"/> Budgetsubsidie <input type="checkbox"/> Prestatiesubsidie
Beleidsonderwerp	<input type="checkbox"/> Ouderen <input type="checkbox"/> Kunst & cultuur <input type="checkbox"/> Jeugd <input type="checkbox"/> Evenementen <input type="checkbox"/> Welzijn
Subsidiebedrag aanvraag	€
Subsidiebedrag verlening	€
Subsidiebedrag vaststelling	€
Is een standaardformulier gebruikt voor aanvraag?	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee
Bijzonderheden	

### 2. Rechtmatigheid

TERMIJNEN VAN AANVRAAG EN VERLENING	
<b>SUBSIDIEVERLENING</b>	
Datum aanvraag	
Aanvraag tijdig ingediend	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee, niet in behandeling genomen <input type="checkbox"/> Nee, toch in behandeling genomen omdat ...
<i>Eisen nader in te vullen op basis van verordening en regeling van de specifieke gemeente</i>	
Datum subsidieverlening	
Beschikking is tijdig gegeven	<input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Nee <input type="checkbox"/> Nee, maar hiervan is tijdig melding bij de aanvrager gedaan
<i>Indien te laat besluit: reden termijnoverschrijding</i>	
<i>Indien te laat besluit: duur termijnoverschrijding</i>	
<b>SUBSIDIEVASTSTELLING</b>	
Datum aanvraag subsidievaststelling	
Aanvraag subsidievaststelling tijdig ingediend	<input type="checkbox"/> Ja

	<input type="radio"/> Nee, niet in behandeling genomen <input type="radio"/> Nee, toch in behandeling genomen omdat ...
Datum subsidievaststelling	
Subsidievaststellingsbeschikking is tijdig gegeven	<input type="radio"/> Ja <input type="radio"/> Nee <input type="radio"/> Nee, maar hiervan is tijdig melding bij de aanvrager gedaan
Indien te laat besluit: reden termijnoverschrijding	
Indien te laat besluit: duur termijnoverschrijding	

**VOLLEDIGHEID VAN AANVRAAG**

De subsidieaanvrager heeft bij de subsidieaanvraag alle benodigde stukken ingediend.	<i>Eisen nader in te vullen op basis van verordening en regeling van de specifieke gemeente</i>
Indien niet alle benodigde stukken ingediend zijn, wat waren de ontbrekende stukken	
Indien niet alle benodigde stukken ingediend	<input type="radio"/> Er is gevraagd om aanvulling van de gegevens <input type="radio"/> De aanvrager heeft de gegevens desgevraagd aangevuld
Bijzonderheden	

**PROCEDURES**

De subsidieverstrekking is gebaseerd op een wettelijke grondslag	<input type="radio"/> Ja <input type="radio"/> Nee
Het subsidieplafond wordt niet overschreden.	<input type="radio"/> Ja <input type="radio"/> Nee
Het besluit tot subsidieverlening is genomen door het bevoegde bestuursorgaan om grond van een geldig mandaat	<input type="radio"/> Ja <input type="radio"/> Nee
Het besluit tot subsidievaststelling is genomen door het bevoegde bestuursorgaan om grond van een geldig mandaat	<input type="radio"/> Ja <input type="radio"/> Nee
De ondertekenaar van het besluit tot verlening is gemandateerd	<input type="radio"/> Ja <input type="radio"/> Nee
De ondertekenaar van het besluit tot vaststelling is gemandateerd	<input type="radio"/> Ja <input type="radio"/> Nee

**3. Verlening**

**FORMELE VEREISTEN**

Wordt concreet aangegeven welke activiteiten moeten worden verricht of welke prestaties moeten worden geleverd?	
Wordt het bedrag, en hoe het bedrag wordt bepaald, weergegeven?	

De vaststelling vindt tegelijk plaats met de verlening	<input type="radio"/> Ja
	<input type="radio"/> Nee
Bijzonderheden	

**ASPECTEN VAN DOELMATIGHEID EN DOELTREFFENDHEID SUBSIDIEVERLENING**

Zijn er meetbare (SMART geformuleerde) prestatieafspraken gemaakt?	
Is in de beschikking tot subsidieverlening opgenomen welk doel met de subsidieverlening wordt beoogd?	
Is er een koppeling gelegd tussen de (concrete) subsidieafspraken en –voorwaarden en de (algemene) beleidsdoelen	
Is aan de subsidieverlening een (uitvoerings)overeenkomst verbonden?	
Bijzonderheden	

**4. Vaststelling**

<b>FORMELE VEREISTEN</b>	
De aanvraag tot vaststelling is volledig?	<i>Eisen nader in te vullen op basis van verordening en regeling van de specifieke gemeente</i>
<i>Indien niet alle benodigde stukken ingediend zijn, wat waren de ontbrekende stukken</i>	
<i>Indien niet alle benodigde stukken ingediend</i>	<input type="radio"/> Er is gevraagd om aanvulling van de gegevens <input type="radio"/> De aanvrager heeft de gegevens desgevraagd aangevuld
Inhoud beslissing	<input type="radio"/> Vaststelling conform verlening <input type="radio"/> Lagere vaststelling <input type="radio"/> anders, namelijk ...
Is de subsidievaststelling goed gemotiveerd door de gemeente? (Waarom is dit bedrag vastgesteld?)	<input type="radio"/> Ja <input type="radio"/> Nee
Bijzonderheden	

**ASPECTEN VAN DOELMATIGHEID EN DOELTREFFENDHEID**

Geeft de aanvraag voor subsidievaststelling inzicht in de uitgevoerde activiteiten?	<input type="radio"/> Ja, gedetailleerd <input type="radio"/> Ja, op hoofdlijnen <input type="radio"/> Nauwelijks <input type="radio"/> Nee
Geeft de aanvraag tot subsidievaststelling inzicht in de mate waarin de met de subsidie beoogde doelen zijn bereikt?	<input type="radio"/> Ja, gedetailleerd <input type="radio"/> Ja, op hoofdlijnen <input type="radio"/> Nauwelijks <input type="radio"/> Nee
Geeft de aanvraag tot subsidievaststelling inzicht in de besteding van de middelen door de subsidieontvanger?	<input type="radio"/> Ja, gedetailleerd <input type="radio"/> Ja, op hoofdlijnen <input type="radio"/> Nauwelijks

	<input type="radio"/> Nee
Wordt bij het beoordelen van de aanvraag tot subsidievaststelling gecontroleerd of aan de bij de subsidieverlening vastgestelde verplichtingen is voldaan?	<input type="radio"/> Ja <input type="radio"/> Nee <input type="radio"/> Onbekend
Als de activiteiten waarvoor subsidie is verleend niet worden uitgevoerd, dan wordt de subsidie ... :	<input type="radio"/> Niet vastgesteld <input type="radio"/> Vastgesteld <input type="radio"/> Gedeeltelijk vastgesteld <input type="radio"/> Het is niet bekend of activiteiten uitgevoerd zijn
Vindt er, indien het gaat om een structurele, meerjarige subsidie, een evaluatie plaats?	<input type="radio"/> Ja <input type="radio"/> Nee <input type="radio"/> Onbekend
Wordt in de subsidievaststelling een link gelegd tussen de prestatieafspraken en de realisatie daarvan?	<input type="radio"/> Ja <input type="radio"/> Nee <input type="radio"/> Onbekend
Bijzonderheden	

### 6. Overig

Heeft de aanvrager in het kader van de subsidie overleg gehad met de gemeente?	<input type="radio"/> Nee <input type="radio"/> Onbekend <input type="radio"/> Met het ambtelijk apparaat <input type="radio"/> Met het college <input type="radio"/> Met de raad
<i>Zo ja, waarover</i>	<input type="radio"/> Prestatieafspraken <input type="radio"/> Tussentijdse informatie delen <input type="radio"/> Anders, namelijk
Is hiervan een verslag opgenomen in het dossier?	<input type="radio"/> Ja <input type="radio"/> Nee
Bijzonderheden	

